

НОВИ САД - На данашњи дан 1858. Године - Светоандрејска скупштина збацила је с престола српског кнеза Александра Карађорђевића. Милош Обреновић је поново постао кнез, а за његовог наследника проглашен је Милошев млађи син, потоњи кнез Србије Михаило Обреновић.

Данас је среда, 11. децембар 2019. До краја године има 20 дана.

1282 - Умро је византијски цар Михаило VIII Палеолог, оснивач последње династије и обновитељ Византије после 57 година латинске окупације, када је средиште царства враћено из Никеје у Константинопољ (Цариград). На престо је, као савладар никејског цара, дошао 1259. а 1261. постао је владар обновљеног царства. Током владавине се с променљивим успехом одупирао агресивној политици краља Сицилије и Напуља Карла I Анжујског и његових савезника, међу којима је била и Србија. Прихватио је 1274. унију с римокатоличком црквом (Лионска унија), али је није спровео због унутрашњих отпора. Пред смрт је успео да 1282. изазове устанак на Сицилији (Сицилијанско вечерње), чиме је земљу ослободио претње са Запада, али је ослабио одбрану у Малој Азији, што је олакшало касније турско надирање. Пред крај његове владавине Византија је 1282. заувек изгубила Скопље, које је потом српски краљ Милутин учинио престоницом Србије.

1475 - Рођен је италијански римокатолички свештеник Ђовани де Медичи, који је као папа Лав X од 1513. до смрти 1521. као велики заштитник уметности учинио Рим центром европске културе. Упркос силним напорима, укључујући екскомуникацију оснивача протестантске цркве у Немачкој Мартина Лутера, није успео да сузбије покрет верске реформације започет током његовог понтификата и спречи стварање протестантске цркве.

1515 - Папа Лав X предао је Француској Парму и Пјаћенцу, у складу с Болоњским уговором.

1803 - Рођен је француски композитор Хектор Берлиоз, романтичар који је стварао дела изванредних тонских боја. Написао је "Науку о инструментацији". Дела: "Фантастична симфонија", "Харолд у Италији", "Ромео и Јулија", "Фаустово проклетство", "Реквијем", опере "Бенвенуто Челини", "Тројанци".

1810 - Рођен је француски писац Луј Шарл Алфред де Мисе, којег је несрећна љубав с књижевницом Жорж Санд инспирисала за најлепше и најузбудљивије лирске песме "Ноћи" и "Писмо Ламартину" и "Исповест једног детета овог века". Остала дела: стиховане "Приче из Шпаније и Италије", песме "Намуна", "Рола", драма "Лоренћацо", комедије "С љубављу се не игра", "Не треба се ни у шта заклети", "Маријанине ћуди".

1843 - Рођен је немачки бактериолог Роберт Кох, један од оснивача бактериологије, добитник Нобелове награде за медицину 1905. Открио је 1882. бацил туберкулозе (Кохов бацил), скинувши вео тајне с опаке болести која је косила у 19. веку. Изоловао је и бацил антракса и пронашао изазивача колере, болести која је кроз историју уништавала читаве области. Испитивао је афричку болест спавања, тифус, маларију и први применио лечење кинином.

1856 - Рођен је руски филозоф и естетичар Георгиј Валентинович Плеханов, један од оснивача прве руске социјалдемократије и Друге интернационале. Дела: "Развитак монистичког погледа на свет", "Наша размимоилажења", "Анархизам и социјализам", "Прилози историји материјализма", "О улози личности у историји", "Основна питања марксизма", "Писма без адресе", "Уметност и друштвени живот", "Књижевни погледи В. Г.Белинског", "Естетска теорија Н. Д. Чернишевског", "Доброљубов и Островски", "Карл Маркс и Лав Толстој".

1885 - Рођен је француски писац Емил Херцог, познат као Андре Мороа, литерата који је писао романе, есеје и романсиране биографије. Дела: романи "Поднебља", "Породични круг", биографије "Бајрон", "Дизраели", "Виктор Иго", "Лелија или живот Жорж Санд", "Балзаков живот".

1894 - У Паризу је отворена прва светска аутомобилска изложба на којој се представило девет произвођача.

1912 - Рођен је Карло Понти, италијански филмски продуцент. На дугој листи дела која је продуцирао налази се и ремек-дело Микеланђела Антонионија из 1966. године "Блов Уп" и филм Дејвида Лина "Доктор Живаго" из 1965. за који је био номинован за Оскара. Сарађивао је и са чувеним режисерима као што су Федерико Фелини и Жан Лик Годар. Понти је открио Софију Лорен, с којом се касније и венчао.

1918 - Рођен је руски писац Александар Исајевич Солжењџин, добитник Нобелове награде за књижевност 1970. У сибирским логорима провео је пуних девет година. На робију је одведен 1945. право са фронта, на којем се истакао као официр совјетских инжењеријских јединица. Емигрирао је 1974. вративши се у отаџбину након две деценије. У децембру 1998. одбио је највишу државну награду - Орден светог апостола Андреја Првозваног, којим га је одликовао Јељцин, због ситуације у којој се налазила Русија. Током агресије НАТО на Србију (СРЈ) 1999. био је веома оштар према политици САД и НАТО. Приповетком "Један дан Ивана Денисовича" у књижевност је увео тему Стаљинових логора, што је развио романом "Архипелаг Гулаг". На основу емигрантског искуства у Западној Европи и у САД, такође је испољио презир према систему вредности савременог Запада. Остала дела: приповетка "Матрјонини дани", романи "У кругу првом", "Онколошка клиника", "Август Четрнаесте", "Црвени точак", "Русија у провалији", критичка аутобиографија "Борио се шут с рогатим", драме "Гозба победника", "Заробљеници", "Република Рада", "Светлост која је у теби", публицистичко дело "Лењин у Цириху", "Два века заједно", сценарији "Тенкови знају истину", "Паразит".

1923 - Рођена је Милка Ивић, лингвиста, професор универзитета, академик. Редовни члан САНУ постала је 1983. Била је чланица и неколицине страних академија (норвешке, саксонске) односно научних асоцијација, и превођена је на десетине језика.

1931 - Усвојен је Вестминстерски статут, према којем су доминиони Велике Британије стекли потпуну законодавну независност. Доминиони су били територије у саставу Британске империје са највећим нивоом самосталности, попут Канаде, Аустралије, Новог Зеланда.

1937 - Италија се повукла из Друштва народа.

1938 - У Краљевини Југославији су одржани парламентарни избори, седми и последњи између два светска рата.

1941 - Немачка и Италија су у Другом светском рату објавиле рат САД.

1946 - Генерална скупштина УН основала је УНИЦЕФ (Међународни фонд Уједињених нација за помоћ деци).

1948 - Уредбом владе ФНРЈ основана је Академија за позоришну уметност у Београду. Настава на новооснованој Академији почела је фебруара 1949. Први декан био је Душан Матић, а први професори глуме били су Мата Милошевић и Јозо Лауренчић, њихови асистенти Мирослав Беловић, Стево Жигон и Соја Јовановић. Први професори режије новоустројене Академије били су Бојан Ступица и Хуго Клајн.

1961 - Две америчке хеликоптерске јединице слетеле су у Сајгон (данас Хо Ши Мин), што је било прво директно војно уплитање САД на страни Јужног Вијетнама.

1972 - Амерички астронаути из брода "Аполо 17" спустили су се на Месец, у последњој мисији у оквиру програма "Аполо".

1973 - Западнонемачки канцелар Вили Брант и чехословачки председник владе Лубомир Штроугал потписали су уговор, чиме је и формално поништен такозвани Минхенски споразум из 1938. којим су Велика Британија и Француска препустиле Немачкој Адолфа

Хитлера област Судета (погранична област са знатном немачком мањином) а у крајњем и целу Чехословачку.

1990 - У Албанији је допуштено формирање опозиционих политичких странака.

1991 - Лидери 12 земаља Европске заједнице одлучили су да устроје заједницу са заједничком спољном политиком и јединственом валутом од 1999.

1992 - Савет безбедности Уједињених нација одлучио је да пошаље близу 800 "плавих шлемова" у Бившу Југословенску Републику Македонију.

1994 - Руске трупе су ушле у Чеченију како би смириле сепаратистичку оружану побуну у тој аутономној републици и успоставиле редовну управу централне владе.

1995 - Француска је хитно сменила команданта снага УН у Сарајеву генерала Ренеа Башлеа, пошто је критиковао Дејтонски мировни споразум, предвиђајући да ће препуштање Српског Сарајева Муслиманско-хрватској федерацији неминовно изазвати масовно исељавање Срба.

1995 - Израелске трупе су на основу мировног споразума Израела и Палестинске ослободилачке организације напустиле Наблус, окончавши 28-годишње присуство у том граду на Западној обали.

1998 - Приликом пада "Ербаса" авиокомпаније "Тај Ервејз" на једну поплављену плантажу на југу Тајланда, погинула је 101 особа, путници и чланови посаде.

2001 - Кина је постала чланица Светске трговинске организације.

2007 - У две паралелне експлозије у Алжиру, погинуло је 67 лица, од чега 5 службеника УН. Мета једног напада била је канцеларија УНХЦР у алжирској престоници, а друга бомба је експлодирала недалеко од зграде Врховног суда. У позадини напада највероватније се налазио северноафрички огранак Ал Каиде, који је деловао под именом - Ал Каида у исламској северној Африци. Напад у Алжиру најтрагичнији је напад на УН од августа 2003. када су у Багдаду убијена 22 припадника УН, међу којима се налазио и шеф мисије УН у Ираку, бразилски дипломата Серхио Виела де Мело.

2008 - Умро је академик Богдан Ђуричић, декан Медицинског факултета у Београду. Рођен у Љубљани 1950. докторирао је на Медицинском факултету у Београду 1982. и основна област његове делатности била је медицинска биохемија.

2016 - У терористичком нападу у коптској катедрали у Каиру погинуло је 47 особа, а повређено је повређено 48. Одговорност за напад преузела је тзв. Исламска држава.

(Танјуг)